

prima instanță: (Judecătoria Florești) M. Nicorici
instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Garbuz

ÎNCHEIERE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gangan Elena,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gangan Elena
împotriva Mariei Tabuncic cu privire la repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 martie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de Gangan Elena și menținută hotărârea Judecătoria Florești
din 10 noiembrie 2016.

c o n s t a t ă :

La 23 ianuarie 2012 Gangan Elena a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Mariei Tabuncic cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Gangan Elena a menționat că în dimineața zilei de 18
decembrie 2011, aflându-se în piața din orașul Șoldănești, pe locul unde avea
încheiat un contract de prestări servicii cu ÎM ”Piața din Șoldănești”, și-a aranjat
marfa de mîna a doua, iar peste vre-o 30 de minute a venit Tabuncic Maria cu soțul
ei și au început să arunce marfa, numind-o cu cuvinte necenzurate și s-o
îmbrîncească.

Astfel, a fost nevoită să apeleze după ajutor prin telefon la Comisariatul de
Poliție Șoldănești.

Prin decizia Comisariatului de Poliție Șoldănești nr. 70 din 06 ianuarie 2012,
Tabuncic Maria a fost recunoscută vinovată de săvîrșirea contravenției prevăzută de
art. 69 alin. (1) Codul contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă
în mărime de 400 lei.

Consideră că prin acțiunile sale, pîrîta i-a cauzat prejudiciu moral, pe care îl
estimează la suma de 50.000 lei.

La fel, a menționat că după acest incident, nu a mai activat în piață, deoarece familia Tabuncic a ridicat o construcție pe locul unde vindea marfa, neavând acces la marfa sa care se află în container, astfel fiind lipsită de unica sursă de existență.

Solicită încasarea prejudiciului material și moral în mărime de 55.000 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 03 iulie 2012, Gangan Elena a depus cerere suplimentară, prin care a solicitat suplimentar încasarea de la Tabuncic Maria a cheltuielilor de tratament pentru 2 zile în sumă de 400 lei și prejudiciul moral în mărime de 2.000 lei pentru faptul că Tabuncic Maria nu s-a prezentat în ședințele de judecată numite pentru data de 19 martie 2012 și 20 martie 2012, în aceste zile având foaie de tratament la sanatoriu, astfel a lipsit 2 zile de la procedurile prescrise (f.d. 23).

Prin încheierea Judecătoriei Șoldănești din 28 noiembrie 2012, a fost suspendată examinarea cauzei pînă la devenirea irevocabilă a hotărârii privind contestarea procesului-verbal contravențional (f.d. 41).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2015 a fost admisă declarația de abținere a judecătorului Judecătoriei Șoldănești, Lavciuc Elvira de la judecarea cauzei, cu strămutarea acesteia la Judecătoria Florești (f.d. 94).

La 15 martie 2016, Gangan Elena a înaintat cerere de majorare a pretențiilor, solicitînd majorarea cuantumului pretențiilor din acțiune, solicitînd încasarea de la Tabuncic Maria a prejudiciului moral în mărime totală de 70.000 lei și a prejudiciului material în mărime totală de 9.342 lei.

Cererea privind majorarea pretențiilor a fost motivată prin faptul că în legătură cu examinarea cauzei un timp îndelungat aproape 4 ani, i-a fost cauzat prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Florești din 10 noiembrie 2016, acțiunea înaintată de Gangan Elena a fost admisă parțial și s-a încasat de la Tabuncic Maria în beneficiul Elenei Gangan prejudiciul moral în mărime de 500 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Gangan Elena a fost recunoscută în calitate de parte vătămată pe cauza contravențională intentată în privința Mariei Tabuncic.

Astfel, Gangan Elena este în drept să pretindă de la Tabuncic Maria restituirea prejudiciului cauzat prin contravenție.

La caz, prima instanță a concluzionat că nu au fost prezentate probe prin care să se confirme că între fapta ilicită a Mariei Tabuncic și prejudiciul material suportat de Gangan Elena există un raport de cauzalitate.

Astfel, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nu s-a confirmat existența prejudiciului cauzat sănătății și că acest prejudiciu ar fi consecința directă a faptei ilicite comise de Tabuncic Maria și constatate de agentul constatator.

Instanță a constatat netemeinicia cerinței Elenei Gangan privind repararea prejudiciului în legătură cu procurarea medicamentelor.

În același timp, prima instanță a reținut că deși se atestă dreptul Elenei Gangan la repararea prejudiciului moral, suma pretinsă de 70.000 lei este una exagerată, astfel instanța a considerat suma de 500 lei drept o compensație

echitabilă și suficientă pentru sentimentele de frustrare aduse Elenei Gangan și ar corespunde caracterului și gravității suferințelor fizice și psihice suportate de ultima.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Florești din 22 decembrie 2016, s-au încasat de la Tabuncic Maria în beneficiul Elenei Gangan cheltuielile de judecată în mărime de 100 lei (f.d. 211).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 martie 2017, care a fost respins apelul declarat de Gangan Elena și menținută hotărârea Judecătoriei Florești din 10 noiembrie 2016.

La 21 iulie 2017, Gangan Elena a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Recurenta Gangan Elena, în motivarea recursului a menționat că la examinarea cauzei, instanțele de judecată nu au elucidat obiectiv totalitatea circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a litigiului.

De asemenea a menționat că argumentele și probele prezentate au fost ignorate de instanțe, iar motivul respingerii argumentelor și probelor prezentate pe parcursul examinării cauzei, nu au fost motivate de instanțele inferioare.

Astfel, consideră că instanțele au examinat superficial cauza, cu interpretarea eronată a legii.

Or, în lipsa unui răspuns clar și explicit referitor la argumentele esențiale ale cererii hotărârea se consideră nemotivată, fapt ce constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei în mod echitabil.

La 12 septembrie 2017, Gangan Elena a depus recurs, în care a invocat argumente suplimentare.

În motivarea recursului, a menționat că persoana vătămată are dreptul la repararea cheltuielilor suportate în legătură cu vătămarea sănătății (cheltuieli suplimentare) – de tratament, îngrijire, alimentație suplimentară. În situația în care persoana vătămată a pierdut integral capacitatea profesională de muncă, ea poate pretinde de la autorul prejudiciului cheltuielile legate de reciclarea profesională.

Reiterează că din cauza insultei aduse public în adresa sa, a suportat un stres, fiind internată în instituții medicale pentru restabilirea sănătății pentru o perioadă îndelungată, ceea ce a avut ca rezultat întreruperea activității sale.

Astfel, consideră întemeiată solicitarea privind încasarea venitului ratat și la recuperarea cheltuielilor suplimentare suportate în legătură cu refacerea sănătății.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis decizia la 14 martie 2017, iar la 22 mai Gangan Elena a recepționat decizia motivată a instanței de apel (f.d. 235).

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 21 iulie 2017, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Gangan Elena nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Gangan Elena.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari